

RØDE KORS UNGDOM

HEFTE 5

REGLER I KRIG

INNHOOLD

HVA KAN DU GJØRE FOR Å NÅ MÅLENE?	4
FOR Å BLI BEDRE KJENT MED TEMAET REGLER I KRIG	4
UTADRETTEDE AKTIVITETER	8
SKOLEBESØK	8
STÅ PÅ STAND!	10
HUMANITÆRT FORUM	11
FORBY ATOMVÅPEN-AKSJON	12
SVAR TIL SPØRSMÅL	13

INTRODUKSJON

Da Henri Dunant samlet noen av sine venner i Genève og skrev den første Genèvekonvensjonen i 1864, la han samtidig grunnlaget for hele Røde Kors-bevegelsen. Konvensjonens mål var å bringe et minimum av humanitet og medmenneskelighet inn i krigens grusomheter. Siden den gang har Røde Kors vært vokter og beskytter av Genèvekonvensjonene, også kjent som internasjonal humanitær rett (IHR).

Det hjelper lite å være vokter og beskytter, hvis man ikke vet *hva* man skal vokte og beskytte. Derfor driver alle Røde Kors-foreninger i hele verden opplæring i internasjonal humanitær rett, slik at krigens regler skal bli kjent for alle. Bare på den måten kan man si ifra og protestere når man ser at reglene brytes. Det er ikke bare soldater, offiserer og politikere som må vite om disse reglene; det er nemlig ikke alltid de følger dem, selv om de vet hva som er lov og ikke lov. Derfor er det minst like viktig at du og jeg kjenner til dem, slik at også vi kan rope ut når det begås overtramp. Vi skal passe på at våre myndigheter holder seg til reglene!

Samtidig er det også et behov for å forbedre reglene, for det finnes fortsatt mangler. Ett av områdene Røde Kors Ungdom jobber mye med, er våpen som ikke kan skille mellom sivile og stridende. Både under og etter konflikter skaper slike våpen lidelse og nød, og det er derfor viktig å ha god kontroll både på produksjon, salg og bruk. Et eksempel er klasevåpen, som ble forbudt i 2008, bl.a. etter stort press fra Røde Kors Ungdom. Et annet eksempel er atomvåpen, som, hvis det blir brukt, vil ha enorme ødeleggende konsekvenser for alle, enten de er sivile eller militære. Røde Kors Ungdom jobber for at dette våpenet skal blitt forbudt.

Røde Kors Ungdom snakker derfor med annen ungdom for å gi opplæring i krigens regler. For at flere, både sivile, helsepersonell og stridende, skal få den beskyttelsen de har krav på, må mennesker over hele verden vite at reglene finnes og de må kreve at de blir respektert. Ungdom reagerer når urett begås, og fungerer ofte som "vaktbikkje" overfor myndighetene. Derfor er jobben Røde Kors Ungdom gjør så viktig. Vi kan kanskje ikke hindre at kriger bryter ut. Men vi kan bringe Henri Dunants ideer videre, for å sikre at uskyldige mennesker skånes og at sårede og syke får hjelpen de har krav på.

RØDE KORS UNGDOM HAR DISSE MÅLENE:

- Respekt og forståelse for regler i krig hos stater, soldater og sivilbefolkningen
- Reglene i krig forbedres slik at de sikrer beskyttelse av ikke-stridende i dagens og fremtidens konflikter
- God kontroll med produksjon, kjøp og salg av alle typer våpen
- Våpen som ikke kan skille mellom sivile og stridende er forbudt

HVA KAN DU GJØRE FOR Å NÅ MÅLENE?

FOR Å BLI BEDRE KJENT MED TEMAET *REGLER I KRIG*

Husk at du ikke trenger å være noen ekspert for å arrangere en temakveld, men det hjelper å ha lest seg opp på forhånd!

KREVER FLERE
FRIVILLIGE

KREVER EN DEL UTSTYR

Som frivillig i Røde Kors og Røde Kors Ungdom, er det ofte forventet at du kan i hvert fall det grunnleggende innenfor regler i krig. For å sikre dette er det lurt å ha litt opplæring i lokallaget. Inviter resten av gjengen, og gjerne også frivillige fra andre deler av organisasjonen der du bor, til en temakveld hvor dere diskuterer og lærer om de grunnleggende reglene som finnes i internasjonal humanitær rett.

Her finner dere fem aktiviteter som kan hjelpe dere til en vellykket og lærerik kveld. Dere kan velge å gjennomføre alle, eller plukke ut dem dere synes er mest relevante. Alle aktivitetene kan også brukes separat, i for eksempel skolebesøk.

1. SE EN FILM

Det har blitt laget mange filmer som handler om krig og brudd på krigens regler. Lei en av disse filmene og bruk den som utgangspunkt for å diskutere hva som er lov og ikke lov i krig. Be alle som ser filmen om å notere seg, enten på papir eller bak øret, situasjoner der de ser at krigens regler brytes og hvilke konsekvenser det får.

På ICRCs youtube-kanal finner du også mange kortere og lengre dokumentarer.

Spillefilmer:

- Schindlers liste
- Killing fields
- Last king of Scotland
- Hotel Rwanda
- Shooting dogs
- Johnny Mad Dog
- Sometimes in April
- Platoon
- Blood Diamond
- Skilpadder kan fly
- Black Hawk Down

Innocent voices

- Der Untergang

Dokumentarer:

- War Child
- The Law says no! (ICRC)
- I don't want to go back (ICRC)
- Film fra Liberia laget av Sveriges Røde Kors (<http://www.streamio.se/Play?projectId=12235&language=swedish>)

2. TEST DERES KUNNSKAPER

Genèvekonvensjonene bestemmer hva som er lov og ikke lov i krig, og Røde Kors er satt til å passe på at disse reglene følges. Her kan dere teste deres kunnskaper innen internasjonal humanitær rett (IHR) i noen høyst aktuelle situasjoner. Hva med å teste resten av lokalforeningen og sjekke hvor gode kunnskaper de har om IHR?

1. Er det lov å sprengne en ammunisjonsfabrikk?
2. Er det lov å bombe en skole etter skoletid?
3. Er det lov å angripe fienden bakfra?
4. Er det lov å angripe et militært mål hvis man vet at sivile vil dø?
5. Er det lov å skyte en soldat som spiser frokost?
6. Må en soldat alltid følge ordre fra sjefen sin?
7. Er det lov å skyte krigsfanger hvis fienden gjør det samme?
8. Er det lov til å gi medisinsk hjelp bare til egne sårede?
9. Er det lov å skyte en soldat som flykter?
10. Er det lov å bombe et atomkraftverk?

3. THE RED CROSS SHOW!

Denne aktiviteten skal lære dere mer om Røde Kors og regler i krig, samtidig som dere virkelig får brukt kreativiteten deres.

Deltagerne deles i grupper på 4-5 personer per gruppe. Hver gruppe får et av de følgende temaene; Røde Kors sin historie, prinsippene, emblemet, Genèvekonvensjonene. Hver gruppe får ca. 30 min på å lage en presentasjon av den oppgaven de har fått. Presentasjonen trenger ikke være lang, men deltagerne bør oppfordres til å være kreative. Eksempler på presentasjoner er sang, rollespill, dikt, rap, dans og lignende. Det må gjerne brukes kostymer og rekvisitter for å gjøre presentasjonen mer spennende for de som ser på. Etter at gruppene har forberedt seg, presenterer de for hverandre.

KREVER FLERE
FRIVILLIGE

Se svar side 13

KREVER FLERE
FRIVILLIGE

KREVER EN DEL UTSTYR

HENRI SIER:

husk å ta bilder!

KREVER FLERE
FRIVILLIGE

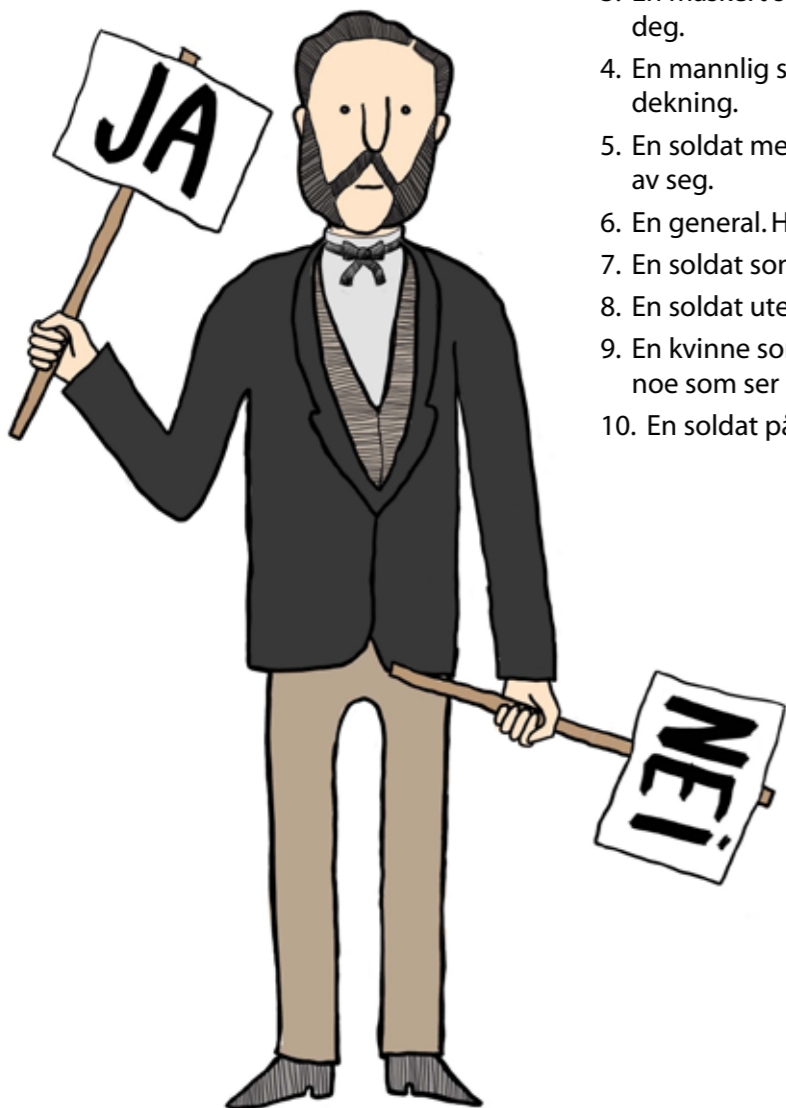
Se svar side 13

4. SKYT – IKKE SKYT

Genèvekonvensjonen sier hva som er lov og ikke lov i en krigssituasjon og hvem som er lovlige og ulovlige mål i en konflikt. Militære mål kan beskyttes, mens det er ulovlig å skyte på sivile eller sivile mål. Hvem av personene på listen under er det lov å skyte i krig? Test deg selv!

Dette er en gruppeoppgave om hvem det er lov å skyte i krig. Dere får ett poeng for hvert riktige svar. Dere får ikke poeng for å være "snille", det vil si å spare noen for sikkerhets skyld. I virkeligheten ville dere ha satt dere selv og deres medsoldater i fare ved for eksempel å ikke skyte militære mål.

1. En mannlig soldat med bandasjer og ene armen i fatle. I den andre har han et våpen
2. En bevæpnet kvinnelig soldat.
3. En maskert sivil. Han ser skummel ut og kommer rett mot deg.
4. En mannlig soldat med ryggen til deg. Han løper i dekning.
5. En soldat med hendene over hodet og våpenet ved siden av seg.
6. En general. Han bærer ikke våpen.
7. En soldat som bærer et såret barn. Han har også våpen.
8. En soldat uten våpen.
9. En kvinne som kommer løpende mot deg. Hun bærer på noe som ser ut som en bombe.
10. En soldat på krykker. Han bærer ikke våpen.

KREVER FLERE
FRIVILLIGE

HENRI SIER:

For å lese mer om hvordan krigsfanger skal behandles, gå til den 3. Genèvekonvensjonen av 1949.

5. DISKUSJONSOPPGAVE OM TORTUR

Del dere i to grupper. Gruppene får ulike oppgaver, og det er viktig at dere ikke hører hva den andre gruppen skal diskutere.

Den ene gruppen får i oppgave å diskutere hvordan man skal behandle krigsfanger med utgangspunkt i de ulike torturmetodene nedenfor. Den andre gruppen får beskjed om at bataljonen deres har tatt til fange noen av fiendens soldater. Disse fangene sitter inne med mye verdifull informasjon, og hvis dere får tak i denne informasjonen kan dere kanskje spare livet til mange av deres egne soldater. Hva er akseptabelt å utsette fangene for i forsøk på å få dem til å snakke? Begge gruppene tar utgangspunkt i de ulike formene for tortur som er listet opp under.

Etter å ha diskutert i gruppen deres, samles dere og presenterer det dere har kommet frem til i felleskap. Har de to gruppene kommet frem til det samme? Hvis ikke, hvordan tror dere dette henger sammen?

TORTURMETODER

- Være innelåst i et mørkt rom
- Trekke ut tenner
- Bli sparket
- Se på bilder av torturofre
- Voldtekt
- Truet med de andre soldatenes liv
- Dusjet i iskaldt vann
- Stukket med nåler under neglene
- Se de andre soldatene bli slått
- Bli holdt under vann (med hodet)
- Truet med at familien din vil bli rammet
- Falsk henrettelse
- Lokket med belønning
- Brennermerking
- Tvangsklippet
- Innelåst i iskaldt rom
- Lytte til veldig høy musikk i mange timer
- Ligge på et kaldt gulv med bakkbundne hender
- Bli dryppet med kaldt vann i hodet
- Være isolert fra andre mennesker i lang tid
- Truet på livet
- Tvangsvekket kontinuerlig hver halvtime
- Innelåst i rom med meget høy temperatur
- Falske seksuelle tilnærmelser
- Tvunget til å stå i to døgn
- Elektrisk sjokk
- Ikke lov til å gå på do
- Ikke få mat
- Bare få vann og brød å spise
- Løpe til du stuper
- Være naken
- Hånet og ledd av

UTADRETTEDE AKTIVITETER

SKOLEBESØK

Fort tips til hvordan dere kan gå frem for å gjennomføre skolebesøk se i hefte 2.

Skoleklasser, konfirmantgrupper, idrettslag, speidergrupper, fritidsklubber eller andre steder der ungdom samles er fine arenaer for å spre informasjon om krigens regler. Aktivitetene sammen med ungdommene kan ta fra to timer til en hel dag, opplegget fastsettes etter hvor mye tid dere har til rådighet og behovet til gruppen du skal besøke.

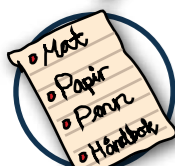
Det er særlig to aktiviteter som egner seg når du møter ungdom på disse arenaene. Begge aktivitetene krever at du selv har kurs eller opplæring:

KREVER FLERE FRIVILLIGE

KREVER EN DEL UTSTYR

KREVER EN DEL FORBEREDELSE OG PLANLEGGING

TAR EN DEL TID Å GJENNOMFØRE

For å bli tilrettelegger for Raid Cross, må du ha fått opplæring i det. Ta kontakt med distriktsrådsleder eller youth@redcross.no for å høre om det skal arrangeres et Raid Cross-kurs i ditt distrikt!

2. RAID CROSS

Raid Cross er hovedaktiviteten innenfor fagområdet Regler i krig, og kan nesten kalles et På flukt-spill med IHR som tema. I Raid Cross er det mye action og uteaktivitet, og du som tilrettelegger får brukt dine kreative skuespillerferdigheter, i tillegg til dine kunnskaper om IHR. For deltakerne er det minst like spennende! Spillet ble utviklet av Fransk og Belgisk Røde Kors for at barn og ungdom på en effektiv og lærerik måte skal lære om krigens regler.

Aktiviteten er et rollespill hvor deltakerne deles inn i lag og går til forskjellige poster som representerer ulike krigssituasjoner. På noen poster må deltakerne være krigsfanger, på andre er de soldater, sivile eller hjelpearbeidere. De blir stilt overfor dilemmaer som ofte dukker opp i konflikter: Kan vi torturere én soldat for å redde hundre? Kan vi bombe skolen som har en snikskytter på taket? Hvilke sårede soldater skal vi prioritere i ambulansen? Deltakerne får et oppdrag av tilretteleggerne på hver post, og må diskutere seg i mellom for å finne en løsning.

Spillet består av til sammen syv poster, og avsluttes med en rettssak, der man "dømmer" deltakere som har begått krigsforbrytelser i løpet av spillet. Etter hver post holder man en "debriefing" av gruppen, for å snakke om hvilke regler og rettigheter som gjelder i hver situasjon man har spilt.

Et helt spill varer i ca. fire-fem timer, avhengig av hvor mange deltakere dere er og hvor mange av postene man velger å gjennomføre. Raid Cross passer veldig bra for alle mellom 13 og 30, men kan også spilles med enda yngre og eldre dersom det tilpasses litt.

Jo flere tilretteleggere dere er som kan arrangere et spill, jo bedre og enklere er det. Det kreves ikke mye utstyr, og det er utrolig spennende å være med på! Man lærer IHR på en ny og veldig praktisk måte.

1. NÅR KRIGEN RASER

Når krigen raser består av et elevhefte og en lærerveiledning med oppgaver og aktiviteter som kan utføres for en skoleklasse. 'Når krigen raser'-materiellet er utviklet av Folkerettsseksjonen i Røde Kors i Norge for å gi skoler et effektivt og lærerikt undervisningsopplegg i internasjonal humanitær rett. Dere kan fritt velge selv hvilke kapitler fra 'Når krigen raser' dere ønsker å bruke. En fin ting kan være å presentere ett eller to kapitler og gjennomføre de aktivitetene som følger med i lærerveiledningen, og be læreren gjennomgå resten av kapitlene med klassen sin senere. Disse kan også kombineres med noen av øvelsene i denne aktivitetsboken.

Du bestiller 'Når krigen raser'-materiellet fra Røde Kors-butikken på nett. Da får du et klassesett (eller flere, hvis du ber om det) som du tar med til skolen du skal besøke. Det følger også med to dvd'er med kortfilmer som egner seg godt til å starte diskusjoner. 'Når krigen raser' er gratis. Forberedelser er viktig og gjør at aktivitetene deres blir mer vellykkede og oppleves morsommere for ungdommene.

KREVER FLERE FRIVILLIGE

KREVER EN DEL UTSTYR

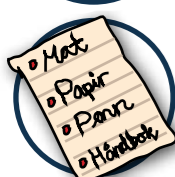

For å holde en skolepresentasjon i 'Når krigen raser', må du ha tatt helgekurset i Regler i krig. Hør med distriktsrådsleder eller de ansatte på distriktskontoret ditt for å høre når neste kurs er!

STÅ PÅ STAND!

KREVER FLERE FRIVILLIGE

KREVER EN DEL FORBEREDELSE OG PLANLEGGING

TAR EN DEL TID Å GJENNOMFØRE

KREVER EN DEL UTSTYR

Det er flere anledninger til å stå på en Regler i krig-stand i løpet av året. Ofte skjer det i sammenheng med en kampanje som Røde Kors Ungdom har, for eksempel med tema barnesoldater eller atomvåpen. Det er opp til dere hvilket tema dere ønsker å fokusere på, det viktigste er at dere sprer god og riktig informasjon og at dere er gode ambassadører for Røde Kors Ungdom.

STAND PÅ 8. MAI

8. mai er den internasjonale Røde Kors dagen. Hvert år markerer Røde Kors lokalforeninger i hele Norge 8. mai - vær med dere også!

Temaet på 8. mai varierer fra år til år, men det har ofte å gjøre med regler i krig. Formålet med markeringen er å skape oppmerksomhet i lokalmiljøet rundt Røde Kors og det flotte arbeidet vi gjør, sette regler i krig på dagsordenen og verve nye medlemmer. Store markeringer trenger mye forberedelser, så begynn derfor tidlig.

Ta kontakt med Røde Kors Ungdom-sekretariatet på hovedkontoret i Oslo allerede på høsten for å høre om neste års tema. Når dere har fått vite temaet, er det lettere å begynne plan-leggingen. Hvert år blir det laget materiell fra hovedkontoret som er knyttet opp til årets tema som dere kan bestille og bruke i markeringene deres. På denne måten slipper dere å gjøre alt selv. Men dere har selvfølgelig stor frihet til hvordan dere ønsker at nettopp deres markering skal være. Dette er en fin måte å skape samhold på og man får til mer jo flere man er.

MIN BARNDOM

Dette er en aktivitet en kan bruke på stand når temaet er barnesoldater. Kanskje dere klarer å utvikle konseptet til andre temaer innenfor IHR også?

Sett tre kasser på bakken med ett skilt til hver kasse.

I DE FORSKJELLIGE KASSENE PUTTER DU F. EKS:

Min barndom-kassen: hoppetau, bamse, trappetroll, skrive og lesebøker

En barnesoldats barndom-kassen: "alkohol", "skytevåpen", "piller", noe som symboliserer at foreldrene er døde, osv.

Ditt barns barndom-kassen: En tom kasse som enten kan være tom eller at forbi-passerende kan putte ting man ønsker at sine barn skal vokse opp med. Den tomme kassen symboliserer en uvisshet om hvordan barndommen blir og de vil tenke over hvordan en ønsker at sine barn skal vokse opp.

For tips om hvordan stå på stand se hefte 2

På distriktsrådskonferansen 2010 ble denne ideen gjort om til et skuespill. Der det var "improteater". Først trakk en gruppe opp en lapp som det stod "min barndom" på. De viste så en typisk god barndom. Så trakk neste gruppe opp en lapp med "min barndom" De viste så barndommen til en barnesoldat. Den neste lappen stod det "Hva med ditt barn?"

HUMANITÆRT FORUM

Irriterer du deg over dårlig kunnskap blant dine medstudenter når dere diskuterer krig og konflikt? Kunne du kanskje selv trenge litt "ekspertkunnskap" innenfor internasjonal humanitær rett? Kanskje du studerer eller vil studere jus, fred- og konfliktstudier eller statsvitenskap? Da er et humanitært forum med IHR som tema en glimrende måte å lære mer på!

Velg et tema innenfor internasjonal humanitær rett som du eller din lokalgruppe kunne tenke dere å vite mer om. Ofte er det engasjerende med temaer som kan knyttes til aktuelle konflikter. Her følger noen eksempler på temaer:

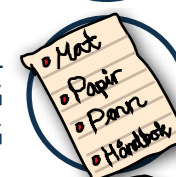
- Barnesoldater – hvordan kan vi bli kvitt fenomenet, en gang for alle?
- Beskyttelse av hjelpearbeidere og medisinsk personell i felt – hvordan sikre deres rettigheter?
- Ikke-statlige, væpnede grupper – hvordan sikre at de overholder krigens regler?
- Hvilke utfordringer står IHR overfor i fremtidens konflikter?
- Atomvåpen – bør det være lov?
- Hvilket ansvar har norske våpenprodusenter for at deres våpen blir brukt i henhold til IHR?

Inviter politikere og/eller fagpersoner til et humanitært forum på universitetet ditt eller på det lokale Røde Kors-huset (hvis det er stort nok). På dette feltet er det mange eksperter å ta av; både professorer/ forelesere, forskere, offiserer i Forsvaret og politikere kan være aktuelle innledere i slike fora. Husk også at det jobber mange kompetente personer i Norges Røde Kors!

KREVER FLERE FRIVILLIGE

KREVER EN DEL FORBEREDELSE OG PLANLEGGING

TAR EN DEL TID Å GJENNOMFØRE

KREVER FAGKUNNSKAP ELLER AT MAN FÅR MED EN "EKSPERT"

KREVER EN DEL UTSTYR

For tips til hvordan dere kan gjennomføre humanitært forum se hefte 2.

FORBY ATOMVÅPEN-AKSJON

KREVER FLERE FRIVILLIGE

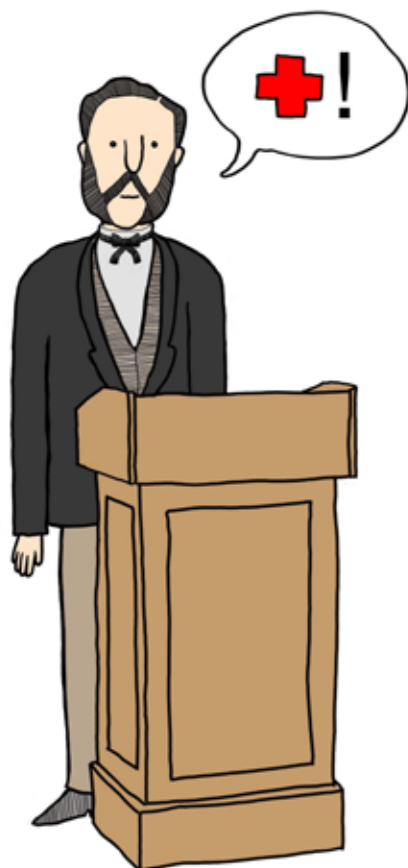
KREVER EN DEL FORBEREDELSE OG PLANLEGGING

TAR EN DEL TID Å GJENNOMFØRE

HENRI SIER:

Du tror kanskje at atomvåpen er en politisk sak som statsministre og presidenter må avgjøre i FN? Det er sant, men bare delvis. For også lokalt kan vi jobbe for et sånt forbud.

Atomvåpen strider mot et av de aller mest grunnleggende prinsippene i IHR, nemlig prinsippet om å skille mellom stridende og sivile. Dersom en atombombe skulle ramme en by, ville mange flere enn de militære bli rammet, og miljøet, som også er beskyttet av Genèvekonvensjonene, ville lide. Derfor er Røde Kors i Norge og Røde Kors Ungdom mot all bruk av atomvåpen. Og du kan være med i kampen!

Det finnes et initiativ som heter Ordførere for fred. Organisasjonen ble stiftet av ordførerne i byene Hiroshima og Nagasaki, som mer enn noen vet hva bruk av atomvåpen kan føre til. De ønsker å få med seg så mange ordførere i verden som mulig, for på den måten å vise at befolkningen i både store byer og små kommuner bryr seg og krever et forbud. I Norge er det allerede mange ordførere som har blitt med. Har din?

Sjekk ut nettsiden www.mayorsforpeace.org og den listen du finner under "member cities". Hvis din kommune står der, betyr det at ordføreren din har signert oppropet om et forbud. Men har kommunen gjort noe mer med det siden? Ta kontakt med ordførerens kontor og spør om de kunne tenke seg å være med på en markering, for når de har signert, forplikter de seg samtidig til å gjennomføre et arrangement for å sette søkelyset på atomvåpen. Og her er det bare fantasien som setter grenser: Dere kan arrangere atomkonsert, et humanitært forum, en kunstutstilling, kortfilm- eller skrivekonkurranser blant alle elevene i kommunen m.m.

Hvis din kommune ikke står på listen, betyr det at ordføreren ikke har signert på oppropet. Det kan du få ham eller henne til å gjøre! Sett deg godt inn i hva Ordførere for fred står for og hva det innebærer å signere oppropet. Ta kontakt med kommunen og be om et møte med ordføreren for å legge frem saken din. Husk å forberede gode argumenter!

Ofte kan det være hjelpsomt å få med lokalavisen eller annen lokal media. Politikere er glade i positiv oppmerksomhet, og en signering av oppropet kan være en fin anledning for dem til å sole seg i glansen. Hvis de ikke vil signere, er det en like god sak for media. Hvilken ordfører ønsker vel å se overskriften "Ordføreren synes atombomber er en bra ting" på forsiden?

Hvis dere ønsker mer hjelp og tips til en slik aksjon, er det bare å kontakte sekretariatet eller Landsrådet på youth@redcross.no.

SVAR TIL SPØRSMÅL:

TIL 'TEST DERES KUNNSKAPER'

1. Ja, en ammunisjonsfabrikk er et militært mål.
2. Nei, en skole er en beskyttet bygning. Den kan miste sin beskyttelse dersom den benyttes til militære formål, for eksempel hvis soldater gjemmer seg der.
3. Ja, dette er krigslist og det er tillat.
4. Ja, det skal ta hensyn til proporsjonalitetsprinsippet. Det vil si at den militære gevinsten skal veies opp mot de sivile lidelsene.
5. Ja, en soldat er en soldat så lenge han er uniformert og under militær ledelse. Det gjelder uansett om han spiser, sover eller sitter på do.
6. Nei, en soldat har plikt til å nekte å adlyde en ulovlig gitt ordre. Det vil si at den enkelte soldat må kjenne reglene, hvis ikke risikerer han å bli straffet.
7. Nei, krigsfanger er beskyttet uansett. Fienden kan bli straffet for å skyte krigsfanger.
8. Nei, sårede fra begge sider skal behandles kun ut fra medisinske hensyn.
9. Ja, en soldat som flykter er et legitimt mål. Hvis han ønsker å overgi seg, må han vise det tydelig ved å kaste fra seg våpenet og strekke armene i været.
10. Nei, dette kan utløse farlige krefter. Den samme gjelder for eksempel store damanlegg

TIL 'SKYT – IKKE SKYT'

1. Skyt. Sårede soldater som fortsetter å kjempe har ikke beskyttelse som sårede.
2. Skyt. Kvinnelige soldater er selvsagt også soldater.
3. Ikke skyt. Dette er en sivil og det at han ser skummel ut er ikke nok til å skyte han. Sivile kan likevel miste sin beskyttelse dersom de deltar i kamphandlinger for eksempel ved å hjelpe fienden.
4. Skyt. Han flykter for å kunne delta i kampene senere og er derfor fremdeles soldat.
5. Ikke skyt. Denne soldaten har overgitt seg og skal tas som krigsfange. Han skal behandles etter sine rettigheter gitt i Genèvekonvensjonene.
6. Skyt. En general er også en soldat og stridende.
7. Skyt. Dette er moralsk vanskelig, men soldaten er faktisk stridende. Dersom du har et valg vil det likevel være bedre å ikke skyte denne soldaten.
8. Skyt. Han er en soldat selv om han ikke har våpen.
9. Ikke skyt. Dette er en sivil. Om hun er en trussel som sivil kan hun ansees som stridende.
10. Ikke skyt. Sårende og syke stridende skal pleies og hjelpes.